

Brüksel, 23 (A.A.) — Almanya - Belçika münasebetleri hakkında başlamış olan görüşmelere devam etmek üzere hariciye nezaretinin bir direktörü 27 Kânunuevvelde Berline gidecektir.

Pazar 24 Birincikânun 1939

YIL: 23 * SAYI: 7886

İDARE: FALANCAK CAD. İSTANBUL TEL: 2113 (YAZI) 24370 (İDARE)

Hariciye Vekilimiz Stalini
tebrik etti

Moskova, 23 (A.A.) — Gazeteler, 60 mci yıldönümü münasebetiyle Staline Hitler, Von Ribbentrop, Çankaysek, Tiso, Saracoğlu ve diğer yabancı devlet adamlarından gelen tebrik telgraflarını neşretmektedirler.

Millî Şef İsmet İnönü, evvel ki gün Ankara Halkevine şeref vermişler. Halkevi dansma ko. misyonunda bir saat meşgul ol muşlardı. Resim, bu intibai tes bi: ediyor.

Millî Şef

Dün de Ankara Halkevinde meşgul oldu

Ankara, 23 (A.A.) — Cumhurreisi İsmet İnönü bugün de saat 11 de Ankara Halkevinde tekrar toplanan Halkevleri Danışma Komitesini huzurlarıyla gereflendirmişler ve müzakereye riyasat buyurmuşlardır.

Millî Şef Halkveleinin daha verimli ve şümüllü surette çalışmalarını temin etmek için Parti Umumi İdare Heyetine seçilmiş olan bu komitenin 3 aydanberi hazırladığı yeni çalışma esasları üzerindeki tetkiklerine devam buyurarak, neşriyat, folklor, temsil, müzik, sinema, kütüphane ve bilhassa köycülükle ve halk terbiyesi esasları üzerinde direktifler vermişler ve her sınıf halkın ve memurların halkevleriyle daha sıkı ve devamlı ilgilendirilmeleri hususunda alınacak tedbirlere ait işaretlerde bulunmuşlardır.

Bir intihar hâdisesi üzerinde
muhakemeler

Yazan: ASIM US

Graf von Spee cep kruvazörünün Montevideo'da intiharı Alman bahriyesi için bir mağlûbiyet olduğuna şüphe yoktur; fakat mağlûbiyetin de şerefli ve şerifsizi vardır. Acaba cep kruvazörünün bu intiharı bahri harp

(Devamı 3 üncüde)

Kâfi derecede hazırlanmadan yıldırım harbi yapan **Sovyet kumandanını Stalin sorguya çekti** Mannerheim hattı, Finlândiyayı Rusyaya karşı taarruzun silâh deposu yapan üç yabancı devletin eseri imiş!

Almanya Romanyaya 40 milyon marklık kredi açıyor

Bükreş, 23 (A.A.) — Havas: Bükreşte imza edilen yeni Alman - Romen ticaret anlaşması Almanlar için mali faydaları ihtiva etmekle beraber önümüzdeki yıl Romanya tarafından Almanya verilebilecek madde lerin hacmini mahsûs bir surette arttıracak mahiyette gözük memektedir.

Almanlar markın 60 lev olarak tesbitini istiyorlardı halbulki yüzde 49,5 olan vasatı borsa almıştır. Almanya bundan böyle prensip itibarile Roman yadan tedarik ettiği eşyanın fiyatından yüzde yirmi kadar is-

(Devamı 5 incide)

Rus Ricatı devam ediyor Sovyet erkânıharbiyesine göre, Mannerheim hattının Majino ve Zigfritten farkı yoktur

Londra, 23 (A.A.) — Daily Express gazetesinin Amsterdam muhabiri gazetesine şu telgrafi göndermiştir:

"İtimada şayan bir menbada öğrendiğime göre Ruslar ilkbahara kadar Finlandiyaya karşı yaptıkları harekâtı durdurmağa karar vermişlerdir..."

(Devamı 5 incide)

Finlândiyada
Harekât
duracak

Ruslar, geri hatlarda havaların düzelmesini bekliyecek

Orduya yaptığı Noel mesajında "Bu imtihanın sonuna kadar gitmeyecek olursak, içimizden hiç birinin ne ocağı, ne yurdu, ne hürriyeti, ne de şıvası kalamaz!", diyen Fin başkumandanı Mannerheim erkânıharbiyesile yaptığı bir teftiş sırasında

Almanyanın
müthiş kararı!

Harp dolayısıyla bitaraf limanlarda kalan 500 Alman vapuru ya ablukayı yarıp memlekete dönecek, yahut kendi kendini batıracak

Paris, 23 (A. A.) — İyi haber olan bir menbada bildirildiğine göre Alman amirallik makamı İngiliz - Fransız ablukası dolayısıyla halen bitaraf limanlarda bulunan harp gemileri bu limanları terk ederek her ne pahasına olursa olsun Almanya dönmeleri için talimat vermiştir.

Birçok bitaraf limanlardan gelen haberlere göre Alman vapurları Almanyanın muhtaç olduğu malları hâmil hareket etmeğe hazırlanmakta veyahut da hareket etmiş bulunmaktadırlar.

Deniz makamları bu hususta lâzımgelen tedbirleri almakta ve bütün Alman vapurlarının müttefik

harb gemileri tarafından zaptedilmeyeceğini veya bu vapurların teslim olmaksızın kendi kendilerini batıracaklarını ümit etmektedirler.

Harb başladığı zaman ceman bir milyon 100 bin ton hacminde 500 den fazla Alman vapuru, Alman limanları haricinde bulunmaktaydı.

Günlerin Peşinden:

Alman protestosu haklı mıdır?

Alman hükümeti intihar eden Graf Spee cep kruvazörüne Montevideo'da kâfi derecede tamir müddeti verilmediğinden şikâyet etmiş. Bu şikâyetini bir protesto şeklinde Uruguvay hükümetine bildirmiş.

Cenubi Amerikalı hükümetin, bu protestoya ne tarzda cevap vereceği henüz belli değildir. Fakat gazetelere akseden haberlere göre Almanların bu davada haklı çıkmalarına ihtimal verilemez.

Zira beynelmilel harp hukukuna göre Graf Spee'nin bitaraf bir memleket limanında 24 saatden fazla kalması caiz olmadığı halde

(Devamı 5 incide)

Konuşulacak bir mesele

Neşriyat davaları için ayrı bir mahkeme kurulamaz mı?

Yazan: Sadri Ertem

Neşriyat davalarının — Bu davaların hududu içinde güzel sanatlarla ait müstecce meselesini de beraber telâkki ediyorum — birçok tenevvül gösteren ve hususiyet arzeden mahiyetleri vardır. Fakat heyetli umumiyesi itibariyle neşriyat davaları âmme vicdanına yapılan telkinlerin muhake-

niyetlerin, husule gelen neticelerin adalet mizanına vurulmasıdır.

Bu bakımdan neşriyatı adliyecî göziyle takibi diğer davalara nazaran mahdud ve muayyen usullerin dışına çıkabilir. Çünkü mevzu olan mesele ne sadece bir şeyin tazmini, ne de hududu tayin edil-

(Devamı 3 üncüde)

Tevfik Fikret ve içtimalî cephesi

Yazan:

Suad DERVİŞ

Bugün doğumunun 72 nci yıl dönümünü kutladığımız Tevfik Fikret ölümünden sonra çok ağır tenkitlere uğramış bir Türk şairidir. Ve ne yazık ki ölümünün üzerinden bu kadar seneler, bu kadar inkılaplar geçtiği halde ona yapılan hücumlar maalesef bugün bile devam etmekte bulunuyor.

Halbuki Türk okur yazarlarının onu daima hürmetle ve hayranlıkla anmaları icap eder.

Garp realizminin ve içtimalî cereyanlarının oldukça tesiri altında kalan sanatkar Fikret yalnız Türk şiirine mana, muheve ve mevzu itibarile yeniye getirmekle kalmamış; şekilde de Türk şiirini yenileştirmek istemiş, bunun için şiiri türkeleştirilmiş ve kafiyeyi sadeleştirmiştir. Bu itibarla o bilfiil yeniye ikame etmek suretile şiirde eskiye karşı mücadele etmiş, sanat işlerinde de realizmi nisbetinde geriliğe karşı cephe almıştır. Her fırsatta Garplılaşma hasretini ifadelendirmeye çalışan o, daima kuvvetin zulmünden ve hakka galebesinden şikâyet etmiş, tagallübe, cahle, taassuba karşı çıkmıştır.

Fikre yeter artık bu tahakkül müniz Yaşamın pek güzel tagallübü.

Derken cemiyet işlerinde, memleket idaresinde, müsbet ilminin hâkim olması:

Ah çıkınca ortaya mazi sünmeli.

Derken de Türkiye'nin mazi-nin boğucu karanlık ve geriliğinden tamamen kurtulmasını hürçünlükle istemiştir. Bunun için de Türkiye'de mürteci zümre ve müesseselerin müessesileri her devirde ve muhtelif cephelerden ona ateş açtılar; sayın şiirlerle idealist bir vatanperver, istibdad ve sonra da mesrutiyete karşı gükrümeye silâ iyi bir nasıonalist olduğunu her objektif okuyucunun itirafından çekinmeyeceği bir savahatle isbat etmiş olmasına rağmen;

Toprak vatanım, ne'yi beşer milletim, insan İnsan olur, ancak buna inanla inandım.

Sözlerin işlerine gelir tarzda yanlış tefsir ederek ona vatan-sız damgasını vurdular. Onu a. deta bir millet haini gibi göstermeğe çalıştılar. Halbuki, o bu sözlerle, çok sevdiği milletinin kurtuluşunu insanlığın kurtuluşuna ve hakkın zaferine bağladığı ve millet sevgisinin sövenist telâküsinden kendisini kurtarabileceğini göstermek istemiştir.

Tevfik Fikret muhitine ait içtimalî meselelere bazan temas edecek ve içtimalî derlere birer teşhis koyacak kadar realisti. Fakat Fikretin bu sahadaki isabetlerinin realizmi gibi mahdut olacağı muhakkaktır. Tevfik Fikret devrinin içtimalî şartlarının noksan ve yanlış olduğunu görebilmiş, Abdülhamit devrinde istibdadı düşman her fırsatta açık veya kapalı olarak hürriyet aşkını söylemiştir.

O "Sis" manzumesile İstanbul bütün sefalet ve fecayiyini, cemiyetin haksızlıklarını ve her evi bir matem içinde tuttuğunu göstermeğe gayret etmiş; istibdadı yıkmakla bütün bunların önüne geçilebileceğini zannetmiştir.

Anaok şudur aksayı muradım. Bir çölçe kadar hür yaşayaydım.

Diye bu hürriyet düşkünlüğü şair her şeyi hürriyetten beklüyordu. Ona kavunca haksızlığın artık kalkacağını, misavatin geleceğini ümit ediyordu.

Onlar için semada, ben nincin çukurdayım Gülsün neden cihan bana, ben yalnız ağlayım.

Diye soran şair, bu gibi suallerinin cevaplarını mesrutiyet hürriyetinde bulacağını tahmin ediyordu. O, gelecek olan hürriyetin gayetle mahdut ve sosyal olan bir takım şartlarla mükrayyet, hattâ kendisinin çok düşman olduğu haksızlıkların tamamı için kullanmağa elve-

Tevfik Fikret

rişli bir âlet olacağını kestiremiyordu.

1908 mesrutiyetile:

Karıştı leyli musibet, leyali nisyanca Açıldı gözlerim; bir sabah rahşana.

Diye şair beklediğine kavınmak hulyasına düştü. Fakat realite az sonra ona aldandığını gösterdi. Menfaatlerindeki birlik, ve benzerlik dolayısıyla ir-ticac karşı ciddi bir mücadele açmaktan âciz ve çekingen, milletin çokluğu zararına olmak şartıyla, pek mahdut bir zümrenin faydalanmasını teminin kendisine bir gaye bilen ve mevcut içtimalî haksızlıkların devamında menfaatler kısıp ve yarım bir hamle olmaktan ileri gidemeyen mesrutiyet rejimi:

Niçin benim kederim, başkasında zevk olsun.

Diye Fikret, tabiidir ki tatin edemezdi.

O aradığını mesrutiyette bulamamıştı; yıllarca beklediğine nail olamayınca zaman, zaman ümitsizliğe ve bedbinliğe düşmüş ve bir küçük burjuva şairi olmak hasebille kendisini bu gibi sarımsıldardan kurtaramamıştır. Fakat Fikrete bedbinlik tezahürleri yanında ümit ışıklarının da hiç sönmeyeceğini zamana göre değişen bir parlaklıkla yankılamakta devam ettiğini görüyorduz.

Fikret cemiyetin devamlı bir tekâmül yolu üzerinde yürüdüğüünü kavramış ve gelecek günlerin geçenlerden daha iyi olacağını inanmıştır. İşte bu iman ile idi ki o: "Doksan beşe doğru, "Rübabım cevabı" ve "Hâni yağma" gibi şiirler yazarak itihât ve terakkiye karşı mücadele etmiştir. Tevfik Fikret mesrutiyetten başka bir sistem arıyordu. O aklın ve hal-kim hâkim olabileceği daha ileri bir rejim istiyordu. Fikret garptaki sosyal cereyanların da kısmen tesiri altında istediği:

İşte hürriyeti hakikiye

Ne muharip, ne harbü istilâ

Ne tasallut, ne saltanat, ne şakâ

Ne şikâyet, ne zulmü istibdat

Ben benim, sen de sen, ne hak ne ibat.

Sözlerle formüleştirebilir ve ve maziye kökünden silicek ve memleketi dünya cennetine kavuşturacak bir yeniliğe hazret geçiyordu. Fakat Tevfik Fikret sallantılı küçük burjuva karakterinin neticesi olarak bu gayeye nasıl ulaşacağını kestiremiyordu.

Filhakika o, ilk zamanlardaki otopist şair değildi. Fakat o hakikatî bazan ve alaca bir karanlık içinde görebiliyordu.

Fikret Türkiye'deki içtimalî tezatların henüz keskinleşmemiş, olması yüzünden ve Türk sosyalitesini daha ileri götürmek gibi tarihî vazifeyi üzerine alan kuvvetin yeni doğmakta, gene ve tecribesiz bulunmakta olması hasebille bu iş kimlerin vapatcağı bir türlü bulamıyor ve kararsızlığa düşerek katî yolu göremiyordu.

Muhitin ve ailesinin kendisine verdiği küçük burjuva terbiyesi, onun ileriyi vuzuhla görmesine mani oluyor; zaman zaman bir kenara çekilmesine ve hâdisata karşı pasif bir vazivet almaya sebep oluyordu. Fakat bundan dolayı Fikretin fertlilikle itham doğru olamaz. O milletinin sefaletine sosyetenin haksızlıklarına karşı hiç bir

İstanbul barosunda

İdare meclisi azaları dün seçildi

İstanbul barosu avukatları dün öğleden sonra adliye daire-sinde ticaret mahkemeleri önünde koridorda toplanarak idare meclisi azalarını seçmiştir.

Toplantıya 123 avukat istifa etmiş, yapılan seçim sonunda Osman Nuri, Asım Sorgun, Celâl Sofu ve Ahmet Cevdet idare meclisi azalarına Hüseyin Avni ile Vedat Ardahan la murakipliklere seçilmişlerdir.

Toplantıda avukatlık hakkındaki bazı temennilerde bulunuldu. Fakat vakit geçtiklerinden temenniler Şubat toplantısına bırakılarak içtimalî nihayet verilmiştir.

İlk Tedrisat da Sömestr tatili istiyor

Maarif Vekilliği şimdiye kadar ilk ve orta tahsil müesseselerinde üç gün yapılan sömestr tatilini bu kânunusani bağmadan itibaren yalnız orta tedrisat müesseselerinde dokuz güne çıkarmıştır. Sömestr tatilinin lüzumu ve ehemmiyeti bütün dünyaya tahsil müesseselerince takdir edilmiş olduğundan birinci Maarif Vekâletinin de bunu idkate alması alâkadarlar tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. Yalnız orta tahsil müesseselerine inhisar etmiyerek tatilin ilk tahsile de tesmilinin psikolojik ve pedagojik bakımdan zarurî olduğuna şüphe yoktur. Maarif Vekâletinin bu vaziyeti de dikkate alması ve ilk tedrisat müesseseleri gibi onlarda da dokuz günlük tatilden istifade ettirmesi beklenir.

Öğretmenler ailesinin bir kaybı

Öğretmenlere yardım cemiyetinden:

Cemiyetimiz üyelerinden Halıcıoğlu İnci ilk okul öğretmenlerinden M. Cemil Akdemir aramızdan maalesef vebiden kaybettik. Kederli ailesine ve sayın arkadaşlarımıza taziyelerimizi sunarız.

Gülhane müsameresi

Gülhanenin 939 — 940 senesi 3 Tıbbi müsameresi 22 Birincikanun 839 Cuma günü Prof. Zeki Uralın reisiği altında yapılmış ve:

1 — Prof. Burhanettin Tugan Kilye taşlarının tesekkülleri nüsklerinin men'i ve tedavi prensipleri hakkında bir konferans; Prof. Kemal Serav tarafından halip taşları ve inhihâtları hakkında bir tebliğ yapılarak bunlara ait vakalar gösterilmiş; Prof. Niyazi İsmet Gözele tarafından (Konjoktiva okulu) de ender rastgelen (lipodermoid) vaka takdim etmiş ve teşrihi maraz ve baş asistanı Dr. Ziya tarafından bu vaka'ya ait müstahzarlar gösterilerek izah verilmiş; Asabiye asistanı Dr. Selâhattin tarafından Malaryadan ileri gelen mesocephal sindrome) u takdim edilmiş; Röntgen baş asistanı Dr. Vasfi tarafından ilginç filmler gösterilerek müsamereye nihayet verilmiştir.

Münakaşalara: Prof. Niyazi Gözcü, Prof. Murat, Prof. Lütfi iştirak etmişlerdir.

Bir dolandırıcı muhakeme ediliyor

Akrasayda Evdoksiya, İsak, Marya ve Lütfiyi:

"— Akrabamız Avrupadan geldi. Navlun parası yok, beni gönderdi," diyerek dolandıran Avramın, dün altmış ceza mahkemesinde duruşmasına başlanmıştır.

Suçlu suçunu inkâr etmiş, dolandırıcıları ise kendisini itihâm ettikleri için muhakeme karar verilmek üzere başka bir zümre bırakılmıştır.

zaman seyretilmemiştir. Tevfik Fikrete münzevi denilemez. O topluluğun ihtiyaçlarını millet ve memleket meselelerini her şeyte tercih etmiş ne sözünde ve ne işinde şahsî hırs göstermemiştir.

Kısaca, o milletinin kurtuluş ihtiyacını hissetmiş ve onun bir cennet dünyaya kavuşmasını istemiş. Fakat hunda nasıl muvaffak olacağını ve ne yapacağını bilmeyen geldiğini görmemiş, göstermemiş olan değerli bir Türk şairidir.

Suad Derviş

SEHİR İÇİNDE

Ortaokullarda muhtaç talebeye yardım

Yeni kollar Fatih, Eminönü, Beyoğlu kazalarında çalışmaya başladı

İlk okullardaki yoksul çocukları korumak maksadile teşekkül eden himaye heyetlerinin birlik haline getirilmesi için vilâyet parti-merkezi tarafından bir nizamname hazırlanmıştır. Nizamname tasdik edildiğinden yeni himaye birliği faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Birliğin her kazada birer kolu bulunacaktır. Bu kolun idare heyeti, parti ve maarif mensuplarının da iştirakile yedi kişilik olacaktır.

Yeni kollar ilk olarak Fatih, Eminönü ve Beyoğlu kazalarında çalışmaya başlamışlardır.

Vilâyetin diğer kazalarında da bu kolların süratle teşkil edilerek faaliyete geçmeleri için alâkadarlara tebliğat yapılmıştır.

Kollar tamamen teşekkül ettikten sonra kânunusaniin onlarında İstanbul vilâyetinin parti merkezinde umumî bir toplantı yapılacaktır. Toplantıda yeni birliğin çalışma vaziyeti etrafında alâkadarlara izahat verilecektir.

Kongreyi müteakip, birlik, varidatını yükseltmek maksadile kendisine yeni gelir membarları temin edecektir.

Okullarda işçi ailelerinin çocuklarını fabrikaların açık buldukları ve okulun tatil saatlerinde meşgul etmek üzere geçen yıl tesis edilen barındırma odaları 15 kânunusanienden itibaren birlik kolları tarafından kaza merkezlerinde yeniden faaliyete geçirilecektir.

Ortaokullarda okuyan talebeye yardım etmek maksadile ayrıca birliği bağırlı olmak üzere bu "ortaokul talebelerine yardım" kolu da kurulacaktır. Yeni birlik hakkında Maarif vekiline de bir rapor verilecektir.

Öğretmen kadroları

Tedrisata başlanalı üç ay olduğu halde henüz birçok okulların öğretmen kadrolarındaki noksanlık yeni tamamlanmaktadır. Bu vaziyetin, istenilen randımanı almağa engel teşkil edeceğini gören Maarif vekilliği, yeniden esaslı kararlar almıştır.

Öğretmen kadroları 1940-1941 ders yılı başından itibaren ilk haftasına kadar hazırlanmış ve okul idareleriyle alâkadarlarına tebliğ edilmiş bulunacaktır. Bu tebliğat en geç 15 Eylül'e kadar yapılacaktır. Her okul idaresi haziranın haftasında okulun gelecek yıl vaziyeti hakkında, öğretmen durumunu gösteren bir raporu hazırlayarak kısa bir zamanda Maarif vekiline gönderecektir.

Vekillik bu raporlara göre hazırlıkları ikmal edecektir. Gelecek yıl kadroları etrafında Maarif vekilliği çok esaslı tedbirler düşünmektedir.

Fırtına hafifledi

Vapurlar muntazam seferler yapmaya başladı

İki gün evvel başlayan şiddetli fırtına dün tamamen hafiflediği gibi kar da durmuyor. Vapurlar muntazam seferlerine başlamışlardır. Yalnız evvelki gün şehrimize gelmesi için eden Trak vapuru ancak dün şehrimize gelmiştir. Vapur dün hava akşamdan sonra şehrimize Armutlu limanından Mudanya'ya dönmüş, çünkü postanın vapurları ile alarak limanımıza getirmişti.

KISA HABERLER

Şehirde:

* Ekmelelere kâğıt sarmadıklarından dolayı kesilen cezalara firarlılardan bazıları sulh mahkemesine müracaatla itiraz etmişler ve kâğıt buhranı dolayısıyla artık ceza kesilmesi muvafık olmadığını, kesilen cezaların kaldırılmasını istemişlerdir. Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesi kâğıt buhranı dolayısıyla bu mecburiyetin tatbik kabiliyeti olup olmadığını tetkik etmektedir.

Memleket:

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

* İzmir halkevi ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve cebebi dil kursları açmıştır. Bu kurslara 2000 den fazla genç devam etmektedir.

GÜNÜN TAKSİLERİ

"Dolmuş.. a bir adam.."

Yazan: Hikmet Münir

İstanbul soförlerine gün doğdu. Uzun zamandır silânet ettikleri müşterileri-likte kurtulacaklar ve emdive kadar kacamak olarak tabii ettiler "dolmuşa bir adam.. sisteminin, artık mevkiî file kovuş sehrin sokaklarında üç a-raftı hoş vukarı vizir işli-veceleler.

Bu yüzden sevrüsefer harveketleri fazla canlanacak için sokaklarımız yava halka biraz daha dar seçecektir, ama taksilerin derdine derman bulmak suretile bütün edin avlak oturan soförleri sâdeden Beledive, el-bette ki yaya halkın gelis gidis nizamlarını biraz daha voluna koyarak onların da hayatlarını canivet altına almağa bilecek-tir.

Vali ve beledive reisi Dr. Kırdar taksilerin "dolmuş.. yapmalarına müsaade etmek çok pratik ve halktan bir insan olduğunu bir kere daha göstermiştir. Zira "dolmuş.. usulile "aksive binmek hem otomobile-olması için hem de halk için faydalıdır. Bunda haysiyet kırıcı bir cihet yok.. Hiç tanımadığınız bir adamla bir taksî otomobilende vanyana otursanız ne olur; bir yeriniz mi eksilir?.. Hem birlikte, çabucak geçecek-siniz; hem de ucuz.. 1. taksit bu sâvede yeni yeni dostlar edinmek gibi içtimalî bir kazan-çımız olacaktır.

"Dolmuş.. usulile taksî işlemi, taksileri tek beşimize tutmağa da mani değildir. Ancak bu hareket bir müddet sonra lüks olacak, binnetice manasızlaşacaktır. Zira bir otomobile muavven bir istikamete tahrik için üç dört kişi bir arada onar veya on beşer kurus vermek varken, tek başımıza onu almış-veymis kurusa tutmak biraz etle-velmez mi?.. Bu vaziyette korkarmı — soförlerden daha önce bizler mevcudata atılm, vatandeşlarımız arasında kendi istikametimize videnleri tonla maşa da alırsabileceğiz. Ve bu tecrübe bizi, hayatla mücadele volunda daha cerbezeli kıla-caktı..

Yalnız şu cihetin bilhassa dikkate alınması lâzımdır: "Dolmuş.. yavaş her otomobilin istik-â haddinden bir kişi daha fazla almaması!

Hani şu sisteme "dolmuşa bir adam, diveruz ya.. yanlış üslûftedir: Yeni usul taksî nakliyatında "dolmuş.. olan otomobile artık "bir adam.. almağa lüzum yoktur. Yani buetin sar-falva frensi gibi olan tramvay veya aksam vakitleri avni k-rafete giren otobüslerin kifa-yetliliğine karşı aldığımız bu tedbir, şoktıkları rahmet olur-masın!.. Tramvay veya otobüs-te yer bulamazsak, bir taksîde rahatça otobüselim!

Bir eroin müptelası yakalandı

Dün Tahtakalede gizli gizli eroin satan Ali adında birisi yakalanmıştır.

Yapılan tahkikat sonunda A-linin eroin sattıktan başka kul-landığı da anlaşılmış, tedavi edilmesi için Bakırköy akıl hastanesine yatırılması kararlaştırılmıştır.

Yirmi yıl evvelki Vakt

24 Birincikanun 1919

Yeni Bütçe

Maliye Nezaretince 335 sene bütçesinin tanzimine başlanmış. Yeni bütçe 334 senesi zarfında fasıllarda ilâve edilmiş olan tahsisatı muntazam ve fevkalâde nazarı dikkate alınarak lüzum görülmeyen mebar-liğ çıkarılmak suretiyle tanzim edilmiştir.

Bütçenin varidat kısmı, geçen seneki bütçeye nisbette kıyas kabul etmiyecek derecede fazladır. Maarif kısmı geçen seneye nisbette artmıştır. Bütçe Meclisi Mebusanın açılışına kadar ilmal edilerek Meclis-te tedvi edilecektir.

SON HABERLER

ANKARA TELEFONU

İntihar hâdisesi üzerinde muhakemeler

Baştarafı 1 incide)
Bu noktadan Alman milleti için şerefini muhafaza eden bir hareket sayılabilir mi?
İngiliz ve Fransız matbuatı bu konuda üzerinde ısrar ile duruyor. Verdikleri hüküm ise Alman şayesinin hiç lehine değildir.

Baştarafı ki:
Graf von Spee için yapılabilecek bir tek şerefli yol vardı. Bu İngiliz harp gemileri ile çarpışarak batmak idi; cep kruvazörü olup olacağını anlayınca kaçmayı tercih etti. Alman harp gemisinin kendi kendini batırması Uruguay hükümetine teslim etmeden daha düşük bir tarzıdır. Çünkü eski Alman bahriyesinin ananesine de muhaliftir. Aynı günün 1914 harbinde Graf von Spee harp gemisi Amiral Spee ile karşılaşıncaya kaçacak, yoksa kendi kendini batırarak çarpışarak ölmeği tercih ediyordu.

Baştarafı ki:
Graf von Spee kumandanı Langsdorff bu türlü tarzlara şu cevabı veriyor:
Benim Montevideo'ya iltica etmem harpten kaçmak için değil. Çünkü geminin aldığı yaralarla bir zamanda tamir ederek müsaait şartlarında çarpışabiliyordum. Hattâ bu yaraları tamir etme imkânını bulmadığım takdirde yine harpten kaçacak değil. Fakat başkumandanımız Langsdorff için intihar emri verdi; ben de onun emre itaat etmekten başka yapacak bir şey yoktu. Anımsadığım içindeki bir katar Alman hayatını kurtardıktan sonra intihar emriyle hareket etmemi göstermek için kendi hayatımı nihayet verdim."

Baştarafı ki:
Graf von Spee kumandanının müdafası kendi şahsî şerefini koruyabilir; fakat yine bu tarihi hâdisesinde tedkiki icap eden noktalar kalır.
Ademki Hitler Von Spee'nin kabiliyeti kalmadığına göre bir askerî bir şeref için harp için lüzum görmemiştir; o halde Montevideo'da muhafaza edilmesinin daha doğru bir karar mıydı? İhtimal ki 80 mil. marka mal olan bu harp gemisine harp sonuna Almanya'ya teslim edilecekti. Yoksa Hitler, Langsdorff'u harpte galip çıkarmasını bugününden kaybettiği harp sonunda böyle bir gemiyi İngilizlerin eline geçmesinden korkmuştu. İhtimalde daha doğru olacağına mı hükmetti?

Baştarafı ki:
Graf von Spee'nin intihar harp ahlakı bakımından ma. gösterilebilir için yürütülen bitarafane muhakeme bulunabilir. Aksi takdirde AL. cep kruvazörünün intiharını dünyaya kabul edilmiş olan şeref prensipleri ile müdafâ etmek mümkün değildir.

ASIM US

Japonya Amerika ile mü-nasebetlerini tanzim ediyor

Tokyo, 23 (A. A.) — Japonya Birleşik Amerika arasındaki münasebetlerin tanzimi teklifinde bulunmak üzere, Japonya'nın Vashington elçisi, Amerika hariciye bakanı Hull ile görüşmeğe memur edilmiştir. Japon hariciye nazırı B. Tanaka, nezaret müşavirleriyle beraber Hull ile görüşmeğe memur edilmiştir. Daha evvel, B. Tanaka, Amerika elçisi B. Grew ile de görüşmüştür.

Amerika 80 bin tonluk zırhlı yapıyor!

Vaşington, 23 (A.A.) — Mümessiller Meclisi ve Deniz Encümeni âzasından Maas, Amerikan donanmasını yenilmez bir hale getirmek üzere 80.000 tonluk zırhlılar inşasını teklif etmiştir.

80.000 tonluk zırhlılar inşasını teklif etmiştir.

Sarı kitap ve Almanlar

Eser, garp devletlerinin harpten mesul olduklarını teyit ediyor

Berlin, 23 (A.A.) — Resmen tebliğ edilmiştir:
Fransız hükümeti, uzun müddet tereddütten sonra harbe takaddüm eden hâdiseler hakkında bir sarı kitap neşretmiştir. Bu kitap batı devletlerinin harpten mesul olduklarını teyit etmektedir.

Bu kolleksiyonu teskil eden vesikalar tamamen indî ve hatalı bir surette seçilmiş olmakla beraber, yine de batı devletlerinin Polonyayı yolundan çevirmek için hiç bir şey yapmamış olduklarını göstermektedir. Polonya Sovizim'inin taarruz arzusunun ve Alman ekaliyetlerine karşı şiddet hareketlerine; ki bugün bütün dünyaya malumdur; Almanya'yı meşru müdafaya sevk suretiyle çemberleme harbine vesile teşkil etmek üzere batı devletleri tarafından müsamaha ile karşılanmıştır.

Hitlerin muavini

Bu akşam radyoda bir nutuk verecek

Berlin, 23 (A.A.) — D. N. B.: Fühlerin muavini Rudolf Hess pazar günü saat 21 den 21.20 ye kadar Noel nutkunu söyleyecek ve bütün Alman radyoları bu nutku nesredecektir.

Berlin, 23 (A.A.) — D. N. B.: 24 Kânunuevvelde 19.30 da, askerler tarafından Noelin tesidi için yapılacak bir merasimde başkumandan General Von Bravchitoch bir nutuk söyleyecek ve bu nutuk radyo ile neşredilecektir.

Bir Bükreş seyahati tertip edildi

Şehrimizdeki Rumen Seyahat Ofisi tarafından 7 gün sürecek bir Bükreş seyahati tertip edilmiştir. Seyahat bu ayın 30 uncu cumartesi günü saat 19 da başlayacaktır. Seyahate iştirak edecek olanlar, Seyahat Ofisi tarafından grup halinde Köstence'de ve Bükreşte gezdirileceklerdir.

İngiltere

Bir Amerikan fabrikasına 4 milyon dolarlık tavyare siparişi veriyor

Santa Monika, 23 (A.A.) "Kaliforniya" — Büyük Britanya hava nezareti Douglas Air Graft arasında 4 milyon dolarlık bir tavyare siparisine dair müzakereler cereyan etmektedir. Bu tavyare, yeni tip bir bombardıman tavyaresi olup saatte 650 kilometre sürat yapacak kabiliyettedir.

Son dakika:

36 Sovyet tavyaresi düşürüldü

Helsinki, 23 (Gece yarısından sonra, saat 1 — Fin kitaları, Kareli berzahındaki bir kısımdan çekilmiş oldukları ilk müdafaa hatında tevakkuf etmişlerdir. Şimalde Salla cephesinde Sovyetler durdurulmuştur.

Son üç gün zarfında Finlandiyalılar 36 Sovyet tavyaresi düşürmüştür. Fin tebliğine göre, bir Finlandiya mukabil taarruzu esnasında beş Sovyet tankı tahrip edilmiştir. Ladoga gölünün şimalinde bir Rus taarruzu kolaylıkla defedilmiştir.

Almanyada bir tren kazası daha!

Alman hududu, 23 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor:
Dün gece saat 21 raddelerinde Marksdorf ile Klufdern arasında Fredrikshafen — Radolfzel arasında iki trenin çarpıştığı Karlsruhe'den haber verilmektedir. Kaza bir yolcu treni ile bir marşandiz arasında vukua gelmiştir. 30 ölü ve kırk yaralı bulunduğu söyleniyor.
Diğer taraftan Gentin istasyonunda vukua gelen çarpışma neticesinde ölenlerin sayısı 132, yaralıların 109 olduğu tavih edilmektedir.

Neşriyat davaları için ayrı bir mahkeme kurulamaz mı?

Baştarafı 1 incide)

Bir ticaret davası, bir hukuk davası, bir ceza davası hattâ bir insanın hayatına kıyma hükmü sabit birtakım ölçülere göre adalet miyasına uyar. Fakat halkı heyecana veren, millî hissiyatı rencide eden devlet emniyetini ihlâl eden neşriyatı tayin ve müstehcenin ölçüsünü koymak çok güçtür. Çünkü bunlar diğer dava mevzuları gibi tabellir etmiş, hattâ objektif mahiyet almamışlardır. Mikyas ancak cemiyetin göstereceği aksülâmel ve nihayet birtakım kıymet hükümleridir.

Bu sebepten neşriyat davasının derlenip toplanıp adalet bakımından bir neticeye varması için geniş bir rüyet ufkuna olduğu kadar cemiyetin aksülâmelerini de geniş mikyasta tanımaya ihtiyaç vardır. Bu fark, davaların mevzuundaki hususiyet ve neşriyatın efkârı umumiyenin bir inikâsı olmasından ileri gelmektedir.

Hâdiseler böyle olunca neşriyat davalarını bir ayrı adalet bahası olarak ayırarak sanyorum ki en muvafık bir tedbir olur. Çünkü mahkeme huzuruna celbedilen efkârı umumiye-yi yayan unsurlardan biri, hükmedecek olan da yine efkârı umumiyenin inikâslarına istinat ederek adalet tekniğini işletecek olan insandır.

Kaçakçılık, hukuk, ticaret ve ceza davaları ayrı, ayrı mahkemelere tevdi edildiği gibi neşriyat işlerini daha salâhiyetle tetkik edecek bir mahkeme kurulabilir. Neşriyat davaları için ayrı bir mahkemedan bahsedişimi Cumhuriyet adliyesinin herhangi bir cihazından şikâyet münasasına almamalıdır. Cumhuriyet Türkiye'sinin adliyesi birçok intihabanlar geçirmiş ve hepsinden alının akiye çıkmıştır.

Her defasında istiklâlîni muhafaza ederek, adaletin şerefini ve haysiyetini bir kat daha yükseltmiştir. Türkiye, hâkimleri kadar dürüst, adalet ve hak mefhumunu kendilerine ilâhî bir ideal haline koymuş insanlara yaşadığımız dünyada pek çok rastlanmaz. Ancak adaletin kılı kırka ayrırcasına tahakkuku ve adliye makamlarının beraet edecek vatandaşlara ait işlerle lüzumsuz bir şekilde işgal edilmemesi için bir ihtisas mahkemesi kurulması her halde faydalı olur.

Sanyorum ki, böyle bir adalet divanında efkârı umumiye yüzde yüz ıcthaldar olduğu için onun bu efkârı umumiye-yi teşmil eden "jüri", yahut "ehlilibreyc", de geniş mikyasta yer vereceğinden şüphesizdir.

SADRİ ERTEM

İngiltere ve Fransa

İsveçle Norveçte üs teminine uğraşı-yormuş

Londra, 23 (A.A.) — İki gündenberi, İsveç aleyhinde endişe verici yeni propagandalar işitilmektedir. News Chronicle gazetesi propaganda ajanlarının Fransa ile İngiltere tarafından, Almanyanın çemberine alınmasına devam maksadıyla ve Finlandiyaya yardım bahanesiyle İsveçte ve Norveçte üsler teminine çalışıldığı iddiasını ileri sürmektedir.

Birlik satır

HABER

* Romanyanın Krakova şehrinde mevkufl bulunan eski Polonya cumhurreisi Moscicki ağır surette hastalanmıştır.

* 8.033 tonluk "Dosina" isimindeki İngiliz petrol gemisi, İngilterenin sark sahilleri civarında bir mayne çarpmış ve provası ağır hasara uğramıştır. Bir romorkör hâdises mahalline yetişerek vapuru civar bir limana götürmüştür.

* "Dosina", harbin başlangıcındanberi batan veya hasara uğrayan 13 üncü İngiliz petrol gemisidir.

* Bulgaristanda teşrii intihabata bugün başlanacaktır.

* İngiltere kralı, evvelki gün Kanada seferi kuvvetleri başkumandanı general Mc Naughton'u kabul etmiştir.

* Bulgar Maliye nazırı riyasetindeki bir heyet dün Moskova'ya hareket etmiştir. Heyet, Sovyet — Bulgar ticaret müahedesini için müzakerelerde bulunacaktır.

* Amerika maliye müsteşarı istifa etmiştir.

* Sovlet Birliği ile Japonya arasında bir ticaret müahedesini akdi için yapılacak müzakerelerin, 10 kânunusani, Moskova'da başlayacağı Moskovadan teyit edilmektedir.

* Almanların Doyçland cep kruvazörü Almanya'ya dönmüştür.

* Polonya elcimiz, Paris civarında Polonya hükümetinin merkezi olarak tesbit edilen Angers'e vasil olmuştur.

* Maden havzasında tetkikat yapmak üzere 11 kişilik bir mebus heyeti Zonguldağa gitmiştir.

* İngiliz Başvekili Çemberlain noel tatilini sayfiyede geçirecektir.

Tavyare fabrika törü Fokker öldü

Newyork, 23 (A.A.) — Tavyare fabrikatörü Fokker ölmüştür. 49 yaşında idi.

Çang-Kay-Çek

Nankini geri almak için son bir teşebbüs yapıyor

Londra, 23 (A.A.) — Şanghaydan bildirildiğine göre Nankini istirdat etmek için nevmidane bir teşebbüste bulunan Çang-Kay-Sek kitaları ile Japonlar arasında bu şehrin simeli sarkisinde büyük bir muharebe cereyan etmektedir.

ÇİNLİLER BİR JAPON FIRKASINI İMHA ETTİLER

Çunkina, 23 (A.A.) — Hellen Nannie civarında cereyan etmekte olan muharebe hakkında resmen bildirildiğine göre, büyük bir şöhreti haiz olan beşinci Japon fırkası bu muharebede imha edilmiştir. Muharebelerin büyük bir kısmı Nanninin 12 mil şimalinde stratejik bir şehir olan ve Çin ile Fransız Hindicinisini arasındaki vol münakalâtını kontrol eden Şantungda cereyan etmiştir. Bu şehir gecenlerde Japonlar tarafından zanteditilmiştir.

Şiddetli muharebelere esnasında Kuntunguan gecidi Çinliler tarafından zabıt, terk ve terk zanteditilmiştir. Sımdı Çinlilerin elinde bulunmaktadır.

Harekâta bir çok Japon tavyareleri iştirak etmiştir.

Millî bayram günlerindeki merasim

Vakit Muhabirinden 23 — Millî bayram ve sair topluluklardaki merasim işlerini tetkik ederek bir nizamname hazırlamak için Dahiliye Vekâletinde, bütün vekâletler müahassaları iştirakile bir komisyon kuruldu.

Ankara kanalizasyonu

Vakit Muhabirinden 23 — Ankara kanalizasyonunun projesini hazırlamak üzere şehrimize gelmiş olan Alman mütehasıs Vild, raporunu hazır olarak Nafia Vekâletine verdi.

Görüp düşündükçe

Kadınlarımız az mı çalışıyor!

Hariciye Vekilimiz Saraçoğlu Şükürünün bir cümlesi, memleketteki fikir dallarını silken bir hamle yerine geçti. "Vakit", bunun ehemmiyetini görerek bir anket mevzuu bile yaptı.

Sayın Vekilin hükmü, şöyle hülâsa edilebilir: "Bizde kadın az çalışıyor ve müstahsilik vasıfları kısırdır.... Doğrusunu isterseniz, ben tamamıyla aksi inanıştayım ve bizde kadının çok çalıştığını, istihsalde fazla payı olduğunu gördüğüme kaniim.

Eğer bu hükümden muayyen bir zümre kastediliyorsa, ona diyeceğim yok. Dünyanın her yerinde böyle tufeyli zümreler vardır ve yalnız kadınlardan da ibaret değillerdir.

Bizde köylü kadın tarlada, çapada, zeytinde, tütünde köylü erkek kadar çalışır. Bütün bu dış faaliyetinden sonra da çocuk doğurur, ev işini görür, kocasına bakar, yün iğirir, pamuk bükür, tezgâh dokur. Bahar, yaz, kış köylü kadının faaliyetini durdurmaz, belki cinsini değiştirir.

Köylü erkekle, köylü kadın arasında bir çalışma mukayesesi yaparsak, bana öyle geliyor, ki netice erkeğin değil, kadının lehine çıkar. Çünkü köylü kadın iç ve dış gibi iki geniş faaliyet sahasının kahramanıdır.

Kasaba ve şehirlerde kadın erkek çalışması denkleşir. Buralarda kadın ev işi, çocuk bakımı, koca hizmeti ile; erkek de dış gâilesi, geçim kaygısıyla uğraşır. Hayat, karı ile koca arasında paylaşılmıştır. Onun ağırlığını ortaklaşa taşırlar.

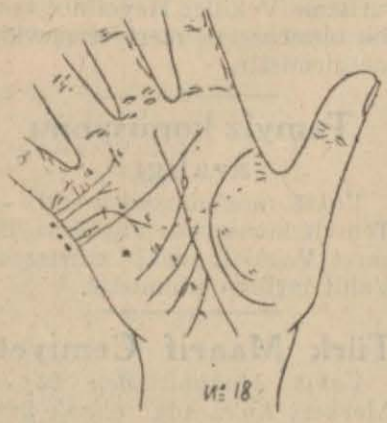
Memur karıları da böyledir. Tedbirli bir diş kuş, yuvayı cennete çevirmek için hep maddî kuvvetini, hem mânevî yarattığını harcar. Dolu kiler, zengin mutfak, güzel sofralar, temiz ev ve bütün bunların üstünde, "mesut alle", kadın denen ince mimarın eseridir.

Bir insan, daha nasıl müstahsil olur, bilmem! Bir yandan fabrikalarda, tezgâhlarda, bütün depolarında, memuriyetlerde, daktillolukta ve daha bin türlü iş sahalarında çalışanlar, ise kocalarına yardımcı vaziyetindedirler. Tıpkı köylerde olduğu gibi...

Bir papağan, bir kanarya gibi yalnız süs, sade zevk için beslenen, giydirilip kuşatılan kadın, gittikçe azalıyor. Bunu, bir yandan hayatın zorlaşması, erkek kazancının ihtiyaçları karşılayamaması, bir yandan da kadının hazır yeşillik katlanmayacak şuurlu bir gurura ermesi doğurmuştur. Şu halde kadınlarımızın az çalıştığı hükmü, ancak pek küçük bir zümre için doğru olabilir.

HAKKI SÜHA GEZGİN

Kalp çizgisi

Eğer bu hat gayet hafif, geniş ve sathi ise bu işaret lakayt bir karaktere delâlet eder, bu gibi kimseler büyük asklar ya-samağa muktedir değildirlir.

Eğer kalp çizgisi çok aşağı dan, hemen hemen kafa çizgisi ne temas edecek gibi resmedil-miş ise bu işaret kalbi temayül-lerin mevzuun vereceği kararla-ra müdahale edeceğini göste-rir.

Eğer kalp çizgisi çok yukarıda resmedilmiş ve kafa çiz-gisi ile arasında büyük bir açık-lık kalmış ise, veyahut kalp çizgisi yukarıda bulunduğu hal-de, kafa çizgisi de normal mey-kiünden yukarıda olduğu için aralık normal vaziyete girmişse bu işaret te evvelkinin aksine mevzuun zekâ ve düşüncesinin kalp işlerine hâkim olacağını delâlet eder.

Eğer kalp çizgisi ile kafa hat-tı birbirine yaklaşıp birleşmiş ve eli baştan başa bir tek hat halinde katetmiş ise bu işaret mevzuun kalp işlerinde fevkalâ-de mülahazalı olduğunu ve bu hususta bir karar vermek lâ-zım olduğu zaman bütün zekâ melekelerine müracaat ederek vaziyeti inceden inceye tetkik ettiğini ve zekâ ve düşüncesile bir kere gayesini tayin ettikten sonra hiç bir kuvvetin onu bu kararından döndüremeyeceğini gösterir.

İhtiyarına ve kanaatine fev-kâlâde kıymet vererek kararla-şını aynen tatbik eden bu ka-raktere malik kimseler korku nedir hiç bilmezler.. Bu karak-terde olan zevç veya sevgililerle fazla oynamaya gelmez; çünkü hiç bir kuvvet onların kararla-rının önüne geçemez.

Bu karakter sahipleri için de tehlikelidir: Çünkü körükörüne tehlikeye atılırlar ve unumiyet itibarile feci kazalarla karşıla-şarak müthiş bir ölüme sürük-lenirler.

Kalp çizgisinin bir kolu Müş-teri tepeciğinin altından, diğer kolu da ikracı ve üçüncü parmak arasındadır. Çıkan bir çatal halin-de başlaması, mevzuun gayet muvazeneli, mesut ve sevmek kuvvetine malik bir karaktere malik olduğunu gösterir. Bu kalp işlerinde saadet vaadeden bir işarettir.

Kalp çizgisinin gayet ince ve hiç bir budak bırakmıyorsa bu işa-ret mevzuun soğuk ve kalpsiz olduğunu gösterir.

Kalp çizgisinin ademi mevzu-diyeti hiç bir his duymayan bir karaktere tekabül eder. Fakat bu gibi ahvalde sayet Zühre tepeciği yüksek ise mevzu mü-t-hiş cinsiyet hisleri duyar ve yalnızca hayvanî sevgiden an-lar. Kırık bir kalp çizgisi mev-zuun bir aşk faciası dolayısıyla hayatının sarsılacağını göste-rir. Bu gibi kimseler bu aşk fa-ciasının kederini ölünceye ka-dar muhafaza ederler.

Bugün bu işarete her ne ka-dar pek ender olarak tesadüf e-dilmekte ise de bu husustaki tetkikat ve tecrübeler sırasında bu işarete malik olan bir çok kimselerin ölünceye kadar sev-gülerinin hatıralarına sadık kaldıkları ve hiç bir zaman için kalplerini başkalarına verme-dikleri görülmüştür.

(Dava var)

ŞEHİR TIYATROSU

Bugün gündüz 14.30 da, Gece 20.30 da Tepebaş

Dram kısmı: Yalpaze

Komedi kısmı: İKİZLER

HALK OPERETİ

Bugün matine 16 da, Akşam 9 da,

Zozo Dalması (GİT - KAL)

BUGÜN İPEK SİNEMASINDA

HARİKULÂDE CANLI - HAREKETLİ MU-AZZAM MÜTHİŞ SAHNELERLE DOLU NEFİS BİR FİLM

Hücum

TÜRKÇE SÖZLÜ

BAŞ ROLLERDE :

JOHN VAYN - CLAIRE TREVOR - TİM HOLT - JORJ BANKROFT

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilatlı matinelere

SARAY SİNEMASINDA

Görülmemiş bir muvaffakiyetle gösterilmekte olan, Sinemada görülmeyen zabta maceralarile dolu ve

3 PALAVRACI KOMİK ve DEV MAYMUNLARI tarafından harikulâde bir tarzda oynanan

3 Palavracı POLİS HAFİYESİ

TÜRKÇE SÖZLÜ

Şahkâh, g'ülünçlü ve neş'eli filmi görmek için herkesin kişinin kahkaha tufanlarile çınlıyor.

İlâveten: FOKS JURNAL en son harp ve dünya havadisleri. Bugün saat 11 ve 1 de tenzilatlı matinelere.

Buğün TAKSİM sinemasında

Yeni bir kahkaha haftası

Meşhur komik MALEK'in Gü.ünçlü taklitli

Türkçe sözlü en son filmi olan

MALEK ZORAKI HAYDUT

Bu haftanın en eğlenceli ve görülecek filmidir. Ayrıca yeni ilâveler: EKLER JURNAL' da en son dünya ve harp havadisleri. Bugün saat 11 ve 1 de tenzilatlı matinelere.

BUGÜN Sümer Sinemasında

ALBERT PREJEAN - ANNIE VERNAY - LINE NORO

tarafından yaratılan ve Parisin Kadınlar, Aşk ve Paranın faciaları ile gece sefahat âlemlerinde dolaştıracak olan

MONTMARTRE GECELERİ

filmini mutlaka görünüz. Akordion kralı ALBERT PREJEAN tarafından teganni edilen ve oynanan VALSLER JAVASLAR ve şarkılar filmidir. Hayat ve aşk filmidir.

İlâveten: EKLER JURNAL Yeni harp ve dünya havadisleri.

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilatlı matinelere.

RADYO

24 - 12 - 939 Pazar

Bu akşam radyoda ilk defa olmak üzere dinleyeceğimiz Bayan Semiha

12.30 Programı ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Seçilmiş eserler. 13.30/14.30: Müzik: Küçük orkestra. 18.05: Memleket saat ayarı. Ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik: Radyo Caz orkestrası. 19.00: Çoek saatı. 19.30: Türk

Sinema ve Toyatrolar

BEYOĞLU

İPEK: Hücum (Türkçe) MELER: Küçük prenses SARAY: Uç palavracı polis hafiyesi (Türkçe). SÜMER: Montmartre geceleri TAKSİM: Malek Zoraki haydut (Türkçe). LÂLE: Çalınan Taç (Türkçe). SAKARYA: Cambazhane kraliçesi ve Çiğdem mektepliler ALKAZAR: Londra batakhaneleri YILDIZ: Bildirmemistir. SİRK: Paris şarkıları ASHİ: Namuskeleş ve Kaptan Skorpion (Rumea). SARK: Şahşay atesler içinde ve Kadın oynadı. FAN: Riveyş fedâleri ve Ucan domuz. AKIN: Çöl kızı Cemile (Türkçe) ve Uyku-z geceleri.

İSTANBUL

FERAH: Vatan kurtaran aslan. CEMRELİTAŞ: Galp infaklar ve Sorak, co-çuşu AZAN: Vatan kurtaran aslan MİLLİ: Tosun paşa (Türk filmi) TURAN: Bildirmemistir. İLLAL: Düman maske altında, Gizli ve Hayatlar arasında. ALEMDAR: Tosun paşa (Türk filmi) ŞEV (Samsvada): Kasıpa ARGEN: (Sehrensinde): Bildirmemistir.

BEŞİKTAŞ

SUAT F.: Bildirmemistir. SEN: Maskeli aydılar ve Uçurum. GÜREL: Dağ akramanları ve Gülnaz Sultan (Türkçe).

KADIKÖY

HALE: Kadınlar hapishane ve Gülmek gecidi. SÜREYYA: Bar kadın ve Tavşay mektubu.

ÜSKÜDAR

HALE: Buşta vab. BAKIR: Bildirmemistir.

Sinema âleminin büyük arslanı, kahramanlar kahramanı

ERİOL FLYNN

TÜRKÇE

ÇALINAN TAÇ

Filminde kazandı zafer tacını kimseye kaldırıyacağı bütün dünyaya bir kere daha ilân ediyor...

Bu Şaheser Bugün ve yarın

LÂLE

Sinemasında

Son olarak gösterilecektir. Neuz matinelere: 11 ve 1 de.

Tepebaşında Dram Kısmında

25/12/939 Pazartesi günü akşamı bir defaya mahsus olmak üzere

Yelpaze

ALEMDAR sinemasında

TOSUN PAŞA

Türk Filmi

Bugün SAKARYA sinemasında

Tatil haftası münasebetle fevkalâde bir program: Büyük ve küçüklerin hoşuna gidecek müntehap temaşa...

1 - CANBAZHANE KRALİÇESİ

Canbazhane ve varyete filmi... Gülmek ve gözyaşı filmi...

PIERRE LARQUEY ve Fransız CHOUCHOU

Tarafından Fransız sinemacılığının bir harikası

2 - ÇILGIN MEKTEPLİLER

Yeni danslar şerefine gayet güzel bir film. İlâveten: Yeni FOKS JURNAL son dünya ve harp haberleri. Bugün saat 11 ve 1 de tenzilatlı matinelere.

Kadırcan Kafi

— 32 — VAZİFE VE AŞK...

Gece olmuştu. Hastahane salonundan ve doktor odaların dan başka her yerde pek cansız ve solgun ışıklar yanıyordu. Kovuşlar bu cılız aydınlık içinde daha loş görünüyordu, gurbet duygusu daha kuvvetle kalbe dökülüyorlardı.

Herkes uyuyordu. Henüz uyumamış olanlar da karyola ve yataklarında hiç kılmıdan yatıyorlardı. Yarım-yarıya gözlerini yumarak, dalgın dalgın, geride kalan sevgilileri, atıldıkları maceranın bundan sonraki kısımlarında neler olacağını düşünüyorlardı.

Bunların arasında yalnız Mikael dalgın değildi. Birkaç saatlik bir dinlenme ile sıcak yemek onu birkaç misli kuvvetlendirmişti. Kendisinde hastahanedeki çıkararak en yakın Habes askerleri arasına girebilecek kadar kuvvet ve dinçlik buluyordu.

Bunun için gözleri hep kapıya çevriliyordu. Fakat Elissa ile bir defa görüşüp konuşmadan da gitmek istemiyordu. Onun bu sefer de delikanlıyı besbelli bir ölümden kurtarıp, Habes delikanlısına karşı olan aşkının hiç sarsılmadığını gösteriyordu. Mikael buradan giderken genç kız da beraber götürmek hülyasından bir türlü kendisini kurtaramıyor, onunla birlikte olursa yolunun önündeki yalçın dağları ve tepeleri daha kolay aşacağına inanıyordu.

Böylece iki saat kadar geçti. Kovuştaki mezar sessizliği vardı; ta uçtaki yaralının arasına çok yavaş inmesi, onun daha ötesindeki belli belirsiz horlaması ancak duyuluyordu. Araya uzaktan uzağa başka ve daha acı iniltiler geliyordu. Fakat bunların geldiği yer uzun koridorun sonunda ağırca yaralı olanlara ayrılan kovuştaki.

Mikael etrafı kollamak için koridora çıkmak, yüz numaraya gitmek bahanesiyle oraları gözden geçirmek istedi. Ancak böylelikle, aradığı fırsatı bulacağına inanıyordu.

Yerinde doğrulacağı sırada kapıda beyaz bir insan göründü. Bu bir hasta bakıcı idi. Ayaklarının ucuna basarak kovuşun ortasına kadar geldi. Dört yana göz gezdirdi.

Mikael genç kıza tanıdı. Ona yakın olmak arzusuyla yanıyordu. Meselâ su istiyerek bu maksadına erebilirdi ve bu sırada işaretli veya hafif sesle bir şeyler anlatmak mümkün olurdu.

Elissa bütün yaralıların karyolarını gözden geçiriyordu. Mikaelin hizasına geldiği zaman daha çok yaklaştı, yavaş bir sesle sordu:

— Neden uyumuyorsunuz? — Şey... — Su mu istiyorsunuz?.. Hemen vereyim... — Hayır... — Dışarı mı çıkacaksınız?.. Buryurunuz, sizi götüreyim... Elinizi veriniz!..

Genç kız elini uzattı. Mikael de onun gibi yaptı. Eller birleşti. İkisi de ateş gibi yanıyorlardı. Mikael sesi titreyerek:

— Hayır... O da değil... Seninle konuşmak istiyorum. Fakat nerede konuşabiliriz?.. Demek için davrandı. Lâkin elinin içine bir şey bira-kıldığını hissetti.

Bu, birkaç defa katlanmış olan bir kâğıttı. Her şeyi anlamak için bir an kendini toparlaması yetmişti:

VAKİT

Gazetede çıkan bütün resimlerin hukuku mahfuz

ABONE TARİFİ:

	Memleket içinde	Memleket dışına
Aylık	95	155
3 aylık	260	425
6 aylık	475	820
1 yıllık	900	1600

İstanbul'dan Balkan Birlik ayda otuz kuruş düşür. Birliğine armişen yerlere velmis beser kurus zammedil

Abone kaydını bildiren tut ve telaraf ücretini. parasının posta veya banka vollaama ücretini idare kendine alır.

zinde VAKİT'a abone vakt Adres de'istirme ücreti

25 kuruştur.

HAZİN ÜCRETLE

Ficarel ilânlarının santim liri sondan itibaren ilân say rında 40; 1c sayfalarda 50 rus; dördüncü sayfada 1; 1c ve üçüncüde 2; birinci ve baslık vanı kesmece 5 lirad

Büyük, çok devamlı, renkli ilân verilerine ayır indirmeler yapılır. Besim ilân rın santim - satırı 30 kurust

Ticari Mahivete Olm

Küçük İlanlar

Bir defa 30, iki defası 50 defası 65, dört defası 75 ve defası 100 kurustur. Cc ilân verilerinin bir defası eandır. Dört satırı aceen ilân fazla satırları bes kurustur sap edilir.

RADYOLIN

ile SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMekten SONRA günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayın

Mektepliler arasındaki maçlar dün oynandı

(Baştarafı 5 incede)

nm maneviyatına adeta bir soğuk su tesiri yaptı. Zaman zaman sağdan bir saman alevi gibi parlayan Yuca Ülkü takımı beraberliği temin etmek için bütün enerjisini sarfediyordu. Fakat bu hücumların hiçbirisi bir semere vermiyordu. Haydarpaşalılar daha canlı ve daha müessir hücumlarla rakip kaleyi tehdit ediyorlardı. Devrenin sonlarına doğru İbrahim vasıtasıyla ikinci gollerini de yaptılar ve devre 2-0 Haydarpaşa lehine bitti.

İkinci devre oyun seri bir şekilde başladı. Yuca Ülkü takımı mütemadiyen sağdan hücum yapıyor, fakat netice alamıyorlar. Nihayet 28 inci dakikada Orhan şahsi bir hücumla takımının üçüncü sayısını yaptı.

Son dakikalarda Yuca Ülkü müdafaasının sert bir hareketini hakem penaltıyla tecziye ettiyse de Haydarpaşalılar bu fırsattan istifade edemediler ve maç da 3-0 Haydarpaşanın lehine bitti.

Kabataş: 2
Pertevniyal: 1

Günün son müsabakasını hakem Sami Açıkoğney idaresinde Kabataş ile Pertevniyal takımları yaptılar.

Oyuna Kabataşlıların sağdan yaptığı bir hücumla başlandı ve hemen Pertevniyal kalesine indiler. Fakat Pertevniyal müdafaası bu hücumu iade etmekte gecikmedi, soldan hücumla geçtiler ve Kabataş kalesine kadar uzandılar. Fakat bir netice alamadılar. Oyun bu şekilde cereyan ederken Kabataş sol açığı Fuat, sol içten aldığı bir pasla takımının ilk sayısını yaptı. Devrenin sonlarına doğru Pertevniyal'den Salâhaddin takımının beraberlik sayısını attı ve devre 1-1 berabere bitti.

İkinci devre daha canlı bir şekilde başladı. Oyun karşılıklı hücumlar içinde çömeğe başladı. Fakat Pertevniyal müdafaası Kabataş formlarını 18 üstünde hatalı b' şekilde durdurdu. Kabataşlılar sol içleri vasıtasıyla ikinci galibiyet gollerini yaptılar. Oyun bu golden sonra daha heyecanlı bir şekil aldı. Pertevniyal hiç olmazsa beraberliği temin etmek için çok çalıştı. Son dakikalarda Pertevniyaliler Kabataş kalesini bir hayli sıkıştırdıysa da bir netice alamadılar ve oyun da böylece 2-1 Kabataşın lehine bitti.

Şişli Terakki: 1
Taksim: 1

Taksim stadında oynanan mektepler maçında bugün ilk müsabakasını Taksim lisesi ile Şişli Terakki takımları yaptılar.

Hakem Ahmet Ademin idaresinde oynanan müsabakanın ilk gayretlerine rağmen golsüz olarak 0-0 beraberlikle neticelenli.

İkinci devrede iki taraf ta daha canlı bir oyun oynadı. Şişli Terakki'den Veysel ile Taksimden Ziyann yaptıkları birer golle mü-

sabaka 1-1 beraberlikle neticelenli.

Galatasaray: 1
Isık: 0

Günün ikinci karşılaşması Galatasaray ile geçen senenin şampiyonu Isık lisesi arasında oldu.

Hakem Şazi Tezcanın idaresinde oynanan bu müsabaka tamamen Galatasarayın hâkimiyeti altında geçti. İlk devrede müteaddit gol fırsatları yakalayan Galatasaray muhacimleri istifade edemiyerek devreyi 0-0 beraberlikle bitirdiler.

İkinci devrede daha güzel oynayan Sarı - Kırmızılılar Isık müdafaasının bütün gayretlerine rağmen 25 inci dakikada Bülent'in uzaktan attığı fevkalâde bir vole ile güzel bir gol kazanarak müsabakayı 1-0 galip bitirdiler. Hakem oyunu iyi idare etti.

Bugün lik maçlarının ikinci devresi başlıyor

Şehrin üç stadında birden yapılacak maçlar arasında en mühimi Galatasaray - Fenerbahçe müsabakasıdır.

Bir aylık bir tatil devresinden sonra ikinci devre futbol müsabakaları bugün şehrimizin üç stadında birden başlıyor.

Taksim stadında saat 12,30 da ilk karşılaşma İstanbulspor - Hilâl arasındadır. Aynı saat 14,30 da günün ve ikinci devrenin en mühim karşılaşmasını Galatasaray ve Fenerbahçe klibleri yapacaklardır.

Fener stadında Süleymaniye Altıntuğla karşılaşacaktır. Aynı statta ikinci maç Beşiktaşla Topkapı arasındadır.

Şeref stadında yapılacak yegâne maç ta Beykozla Vefa arasındadır.

Bu suretle, 3 statta 5 maçla ikinci devre lik maçları başlamış olacaktır.

Maçların içinde Galatasaray - Fenerbahçe ve Beykoz - Vefa karşılaşmasının iddialı ve a. sağı yukarı aynı kuvvetleri hazırlayan bu takımların yapacakları maçların zevkli olacağı şüphesizdir.

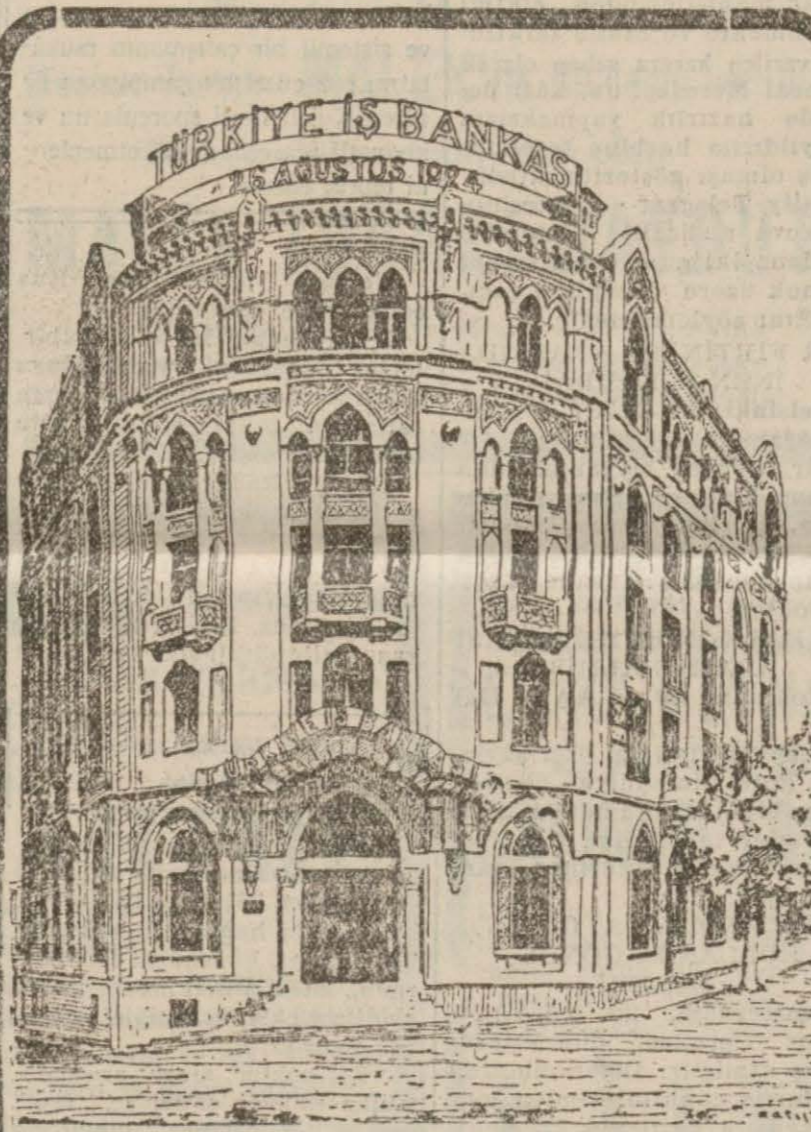
İkinci devre lik maçları başlarken, likte yer alan takımlarımıza muvaffakiyet temenni ederiz.

Eyüp Sultân Ahkâmî Şahsiye Hukuk Hâkimliğinden:

Eyüpte Ramide Topçular, Kışla caddesinde 45 No.lu evde oturan Mehmet Bekiroğlu, 51 yaşında Salih öz kardeşi olan ve aynı evde oturan Önyüzbaşılıktan müteakıl Hüseyin Hüsnü mumaileyh Salih Fevziye vasi olmasının istemisi olduğundan yapılan tahkikat ve muhakeme sonunda: Hüseyin Hüsnü'nün vesayete ehil olduğu ve vasiliği hüsnü ifa edeceği dinlenen şahitlerin şahadeti ve tıbbi adliden gelen ve zabıtan verilen cevabı yazılardan anlaşılması olduğundan mumaileyh Hüseyin Hüsnü'nün, kardeşi Salih Fevziye kabili itiraz ve itiraz olmak üzere vasi tayinine ve usulen ilânat ıcrasına 22/12/939 tarihinde karar verilmele keyfiyet 8 gün müddetle ilân olunur. (30929)

KIZILAY CEMİYETİ UMUMİ MERKEZİNDEN Elbiselik ve Paltoluk Kumaş

(4650) metre elbiselik ve (3565) metre paltoluk kumaş eksiltme suretile münafasaya konulmuş olduğundan taliblerin nümuneleri görmek üzere hergün Yenipostane civarında Mimarvedad caddesi (KIZILAY) yanında Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaatları ve eksiltmeye iştirak için de 27-12-939 çarşamba günü saat 14 te bu Müdürlükte hazır bulunmaları ilân olunur.

T.İŞ BANKASI

1940 küçük carî hesaplar
ikramiye Plânı

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos,
1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 ikramiyeleri:

1 det	2000 liralık	=	2000.- lira
3 "	1000 "	=	3000.- "
6 "	500 "	=	3000.- "
12 "	250 "	=	3000.- "
40 "	100 "	=	4000.- "
75 "	50 "	=	3750.- "
210 "	25 "	=	5250.- "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talibinizi de denemiş olursunuz.

SAHİBİ: ASİM US
Başlıdığı yer: VAKİT Matbaası

Umum Neşriyatı idare eden:
Refik Ahmet Sevengil

GRİPİN

BAŞ, DİŞ
EZLE, GRİ
OMATİZM
NEVRALJİ
KIRIKLIK

ve bütün ağrıların aernal geçirir.
Lüzumunda günde 3 kase alınabilir.

Galatasaray Lisesi Alım Satım Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Miktarı	Fiyatı		İlk teminatı Lira
		Kilo	Kr.	
Malatya kayısı çekirdekli	3000		80)	
Kuru üzüm rezaki	500		20)	
" " çekirdeksiz	1200		24)	
Üryanı eriği	2000		30)	324
Ceviz içi	600		45)	
Kuş üzümü	250		20)	
Fındık içi	500		45)	
Kuru incir	500		22)	
Çam fıstığı	250		110)	

Galatasaray Lisesinin mayıs 1940 sonuna kadar ihtiyaçları olanı karıda cinsi, miktarı beher kilo tahmin bedeli ve ilk teminatı yazılı yeceklerin 5-1-1940 cuma günü saat 15 de Beyoğlu İstiklal caddesi No. 349 da liseler muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonca açıklanması ve ihalesi yapılacaktır.

İstekliler Ticaret Odasının yeni yıl vesikası ve ilk teminat makbuzaları ile birlikte sözü geçen gün ve saatte komisyonca bulunmaları.

Şartnameyi görmek ve teminat yatırmak için Galatasaray Lisesi idaresine müracaatları. (10467)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

D. Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

1 - Yüksek tahsili ikmal etmiş olanlardan 35 yaşını geçmemiş mak ve işletme merkezlerimizden öğrenilecek şerait ve evsafı haiz bulunmak şartile hareket müfettişi yetişmek üzere müsabaka ile müteaddit müfettiş alınacaktır.

2 - Müsabaka: Ankarada D. D. Umum Müdürlük Merkezimizde 6/1/940 Cumartesi günü yapılacaktır.

3 - İsteklilerin sıhhi muayeneleri yaptırılmak üzere matlup ve isteklilerle en nihayet 4/1/940 tarihine kadar Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Afyon, İzmir, Adana, Malatya, Balıkesir, Kayseri ve Erzurum İşletme Müdürlüklerimize istida ile müracaat etmeleri ilân olunur. (6480) (10375)

İs. Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Üç binek, yirmi yedi nakliye kosumu, iki mekkâre ki ceman 32 hayvan açık eksiltme ile satın alınacaktır. Münakasasına 2/1/940 günü saat 10 da başlanacak ve aynı günde ihalesi yapılacaktır. Hayvanlarını satmak isteyenlerin belli gün ve saatte hayvanlarla beraber Fındıklı Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (10294)

Münakasa günü talibinin vermiş olduğu fiat Komutanlıkca paşaya görüldüğünden tekrar yedi kalem mutabiye pazarlıkla satın alınacaktır. Münakasasına 29/12/939 Cuma günü saat 11 de başlanacak ve aynı günde ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklı Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (10575)

VAKİT matbaası Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır

Kitap, mecmua, gazete basar.
Tâbiler namına dizgi işleri alır.